

Dealers in de dop

Een kwalitatief onderzoek naar jonge aanwas in de drugscriminaliteit

Centrale vraag: Hoe komen kinderen en jongeren terecht in drugsgerelateerde criminaliteit? En hoe kunnen deze inzichten bijdragen aan het voorkómen van jonge aanwas?

“
**Waar je
 jeugd hebt,
 heb je drugs**”

MANIEREN VAN TOETREDEN

Via het eigen netwerk

Via hun vrienden en contacten op straat rollen ze erin. Loyaliteit, vertrouwen en vriendschap lijken centraal te staan.
 Niet altijd bewust. Ze lopen bijvoorbeeld met iemand mee om “even iets weg te brengen”.

Criminele families

Opgroeien met een criminele ouder of broer/zus is een belangrijke risicofactor.
 Vooral oudere broers hebben een negatieve invloed op jongere broertjes. Kinderen groeien erin op.

Eigen initiatief

Zoeken zelf bewust contact met drugscriminelen omdat ze het stoer vinden, erbij willen horen of omdat ze snel geld willen verdienen.
 De stap naar drugs dealen is klein want de pakkans is gering.

Bedreiging/ afpersing

“Als je niet verkoopt dan krijg je een pistool tegen je hoofd”

Benaderd door onbekend persoon

Met de vraag of ze geld willen verdienen. Lijkt niet vaak voor te komen.

SIGNALLEN

Zichtbaar

- Verwondingen (onduidelijke oorzaak)
- (Grote hoeveelheden) drugs en geld
- Nieuwe dure kleding
- Meerdere telefoons, Veel berichten/ telefoontjes

Locatie

- Vermissingen / niet thuis
- Laat thuis komen
- Aantreffen op plekken (ver) buiten de eigen leefomgeving

Gedragsverandering

- Liegen / smoesjes
- Agressief gedrag/ taalgebruik
- Omgang met oudere jongeren

Deze infographic is een verkorte weergave van het onderzoeksrapport Dealers in de dop - Een kwalitatief onderzoek naar jonge aanwas in de drugscriminaliteit. Uitgevoerd door: Analyse & Onderzoek, DRIO, politie eenheden Amsterdam en Midden-Nederland

Samenvatting - Jonge aanwas in drugscriminaliteit onderzocht

Hoe komen kinderen en jongeren terecht in druggerelateerde criminaliteit? En hoe kunnen deze inzichten bijdragen aan het voorkómen van jonge aanwas? In dit kwalitatieve onderzoek is gesproken met een groot aantal professionals die veel met jongeren te maken hebben en daarnaast zijn 16 casussen geanalyseerd op basis van politie informatie. De informatie werd verzameld in de politie eenheden Amsterdam en Midden-Nederland.

Belangrijkste bevindingen

- Er lijkt niet zozeer actief geronseld te worden door criminele drugsnetwerken. De rekrutering van jonge aanwas gaat meestal subtiel en veelal door personen uit het eigen netwerk: via school, de buurt of familie rollen ze erin. Hierbij lijken loyaliteit, wederzijds vertrouwen en vriendschap een belangrijke rol te spelen.
- Drugsdealers lijken een neus te hebben voor die kinderen en jongeren die gemakkelijk beïnvloedbaar zijn, gevoelig zijn voor aandacht, niet weerbaar zijn tegen negatieve invloed van “verkeerde vrienden” of het thuis misschien niet breed hebben. Hierdoor zijn ze gemakkelijk te verleiden. Jongeren met een licht verstandelijke beperking zijn in het bijzonder kwetsbaar om slachtoffer te worden van rekrutering.
- Kwetsbare jongeren zijn op zoek naar erkenning en zijn blij als ze gezien worden en mee mogen doen met oudere (criminele) jongens uit hun wijk. Echter, er wordt uiteindelijk vaak een wederdienst verwacht in de vorm van het wegbrengen van een pakketje of het bewaren van geld of drugs. Langzaam raken de kinderen verwickeld in het drugsnetwerk, waar ze maar lastig weer uit komen. Gaandeweg worden jongeren onder druk gezet en/of afgeperst om door te gaan. Dit kan gezien worden als een vorm van criminele uitbuiting waarbij de jongeren eerder beschouwd moeten worden als slachtoffer dan als dader. De jongeren komen er echter meestal niet mee naar buiten uit angst voor de dader en omdat ze niet willen ‘snitchen’.
- Drugshandel zou zijn opgebouwd als een ‘piramidespel’. Jongeren proberen hogerop te komen door ook jongens voor zich te laten lopen. Slachtoffer- en daderschap lopen daarmee door elkaar heen.
- Hoewel veel aandacht uitgaat naar jongens in de drugscriminaliteit, mag de rol van meisjes niet onderschat worden. Professionals vermoeden dat hier een blinde vlek zit.
- Kinderen uit achterstandswijken brengen meer tijd door op straat en zijn daardoor kwetsbaarder om in aanraking te komen met drugscriminaliteit. Toch komen drugscriminaliteit en jonge aanwas in alle wijken voor. “Waar je jeugd hebt, heb je drugs”.
- Er blijkt vaak een tekort aan ouderbetrokkenheid bij kinderen die betrokken raken in drugscriminaliteit. Dit is niet eenvoudig op te lossen: meestal is er sprake van multiproblematiek binnen deze gezinnen. Tegelijkertijd is er behoefte aan volwassenen die morele sturing geven aan deze kinderen en jongeren. Dit kunnen naast ouders ook docenten, jongerenwerkers, politiemensen of positieve rolmodellen uit de eigen wijk zijn.
- Jongeren die kwetsbaar zijn voor toestroming in drugscriminaliteit zijn vaak op zoek naar waardering en erkenning. Het is belangrijk om oog te hebben voor deze sociale (groeps)processen die mogelijk onderliggend zijn aan toetreding. Zorg voor aantrekkelijke alternatieven voor drugscriminaliteit waarin jongeren zich gezien voelen.
- Er zijn diverse signalen die kunnen wijzen op betrokkenheid bij drugscriminaliteit. Het is belangrijk dat ketenpartners maar ook ouders en docenten deze signalen over jongeren herkennen en hun zorgen kunnen delen.
- Er is behoefte aan meer capaciteit, zowel bij politie als bij jongerenwerk, om jonge aanwas te voorkómen. Er zijn steeds minder jongerenwerkers die als ogen en oren van de straat kunnen fungeren en ook wijkagenten hebben door capaciteitsproblemen niet altijd de mogelijkheid om voldoende tijd in de wijk door te brengen.
- Begin al vroeg met preventiemaatregelen: het liefst al op de basisschool.
- Werk aan een goede verbinding, wederzijds vertrouwen en respect. Dit geldt voor zowel de professionals onderling als in het contact met scholen, jongeren en hun ouders.